

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

97. An in privato Baptismo tempore necessitatis sit adhibendus Patrinus,
& an contrahat spiritualem cognationem? Et quid, si talem infantem quis
teneat in dicto casu ex proposito, ut Patrini munus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

in prima in ut nota Hurtadus, de matrim. disp. 18. diff. 6. &
Difficul-
tis, in se-
cunda à me-
diis si veris-
tatem, in fi-
nis Noran-
dum & leg.
alij, tametsi susceptor in Baptismo privato vellet
munus Patrini exercere, quia adhuc non exerce-
bit illud, qualiter ab Ecclesia praescribitur, ad co-
gnationem spirituali contrahendam. Nec obstat
dicere, quod iura statuentia impedimentum cognationis
spiritualis, aquæ de Baptismo solemnem, ac
privato loquantur, ut constat ex cap. 1. & fin. de
cognat. spirituali in 6.

6. Etenim baptizatus privatim aquæ indiget in-
struere, ac baptizatus solemniter. Deinde bapti-
zans privatim spiritualem cognitionem contrahit
cum baptizato, ejusque patre, & matre: ergo si-
miller contrahere poterit susceptor in eo Baptis-
mo. Ob has rationes hanc sententiam defendunt
Navarus Summ. capit. 23. num. 40. Aegid. de Co-
ninch. disp. 32. de matrim. n. 59. Basili. Ponce lib. 7.
cap. 40. num. 5. Sed haec non urgent, ut recedamus
à communi sententiâ. Nam effo iura aquæ de ba-
ptizante ac de suscipiente loquantur, quoad im-
pedimentum cognitionis, intelligi debet singula
tingulis tribuendo, de baptizante, quoties fuerit
Baptismus, quia Baptismus solemnis, & privatim
formaliter, & in se ipsis non differunt, sed in ca-
remonis extrinsecis, & accidentibus, ideoque ba-
ptizans, sive baptizet solemniter, sive privatim,
cognitionem spirituali contrahit. At susceptor
solemnis, & privatius formaliter differunt, quia
esse susceptorem habetur ex Ecclesia institutione;
qua de susceptore privato vix unquam contingente
mentionem non fecit, sed solùm de susceptore
solemnis, seu pro baptismô solemniter facto.

7. Sed si aliquis hic inquirat, an Laicus in ne-
cessitate baptizans contrahat cognitionem? Respon-
deo affirmativè, quia verum Sacramentum con-
fert, nec refert, quod ratione necessitatis teneatur
ministrare, quia etiam Parochus tenetur ratione
officii ministrare solemniter, & nihilominus con-
trahat cognitionem, qua futurum matrimonium
impedit.

8. Respondeo negando consequentiam, & ratio-
discriminis est, quod in parente proprium filium,
& uxoris in casu necessitatis baptizante, cognatio
spiritualis, qua usum matrimonij jam contraicti
impedit, habet rationem poena, si quidem pri-
varet illum potestate petendi debitum, ad quod ha-
bet iuris in re ratione matrimonij, ideo speciali jure
in dict. cap. ad limina, excipitur ille casus, & merito,
quia consentaneum est rationi, ut propter ob-
servantiam pœcepti non incurritur poena aliqua,
qualis esset expoliari proprio jure petendi debi-
tum, at vero cognatio spiritualis ante matrimonio
nium contracta, non habet rationem poena, sed
potius pertinet ad quoddam concordia, & unitatis
vinculum inter homines ratione cuius Ecclesia
prohibuit matrimonium inter illos, ut charitas in-
ter alios dilataretur, & ita potest optimè contrahi
hac cognatio, propter exercitum actus pœcepti,
sicut & contrahitur irregularitas à Judece, qui la-
tronem suspendit, quamvis ad id ex officio tenea-
tur, quia hujusmodi irregularitas, non inducitur in
poenam delicti, sed propter alias causas.

Tom. I.

RESOL. XCVII.

An in privato Baptismo tempore necessitatis, sit ad-
hibendus Patronus, & an contrahat cognitionem
spiritualis?

Et quid, si quis teneat talēm infantem in dicto casu
ex proposto, ut Patrini munus obeat, an contra-
hat cognitionem spiritualis?

Et an improbanda sit consuetudo, secundum quam
quibusdam in locis Catholicis Patrini existunt si-
litis Hetericorum, baptizante illos Ministro hereticis
in forma Sanctæ Trinitatis? Ex part. 3.
tract. 4. Ref. 18.

§. 1. **Q**uoad primum affirmativè respondent ^{Sup. hoc in}
^{Principio §. 1.}
Melchior Zambranus de cas. occur. tem-
pore mortis, cap. 1. de Sacram. Baptism. dub.
18. num. 17. quia esse patrimum non pertinet tan-
tum ad solemnitatem, sed requiritur, ut sit, qui
instruat baptizatum, & qui adjuvet ad ejus spi-
ritualis regenerationem; deinde vix fieri pos-
test Baptismus privatus, saltim in pueris, nisi sit
qui illum teneat, quando abluitur, in Baptismo.
Ergo credendum est, Ecclesiam universaliter sen-
sisse, in omni Baptismo etiam privato requiri pa-
tronum.

2. Sed ego puto nullum esse Ecclesia precep-
tum, in tali Baptismo patronus adhibetur.
Et ita docent Sotus in 4. diff. 42. quest. 1. art. 1.
Henriquez lib. 2. cap. 18. in fine. Suarez, Sanchez,
Rodriguez, & alij. Et ratio est, quia cum in isto
casu necessitatis, parentes fermè non possint idoneos
eligere ad munus patrini, incredibile non
est, Ecclesiam talēm eis obligationem imponere
voluisse: & ideo licet aliquis in hoc casu mate-
rialiter teneat infantem, non ideo patrinus ejus
efficietur.

3. Difficultas verò est, an si aliquis talēm infan-
tem teneat ex proposto, ut patrini munus obeat,
an contrahat cognitionem spiritualis? Affirmant
Zambranus ubi supra num. 4. Navarus in manual.
cap. 22. n. 40. Coninch. de Sacram. disp. 32. dub. 2.
concl. 2. Armilla ver. Matrimonium, n. 14. Suarez,
Vivaldus, Sa, & alij.

4. Sed mihi contraria sententia videtur etiam
probabilis, quam docet Sanchez de Matrimon.
tom. 2. lib. 7. disput. 62. num. 15. Rodriguez, &
alij. Notandum est tamen hic obiter, non esse im-
probandam consuetudinem, secundum quam qui-
busdam in locis Catholicis, patrini existunt filii
Hetericorum, baptizante illos ministro heretico
in forma SS. Trinitatis; & ita docet Layman in
Theol. mor. lib. 5 tract. 2. cap. 89. n. 6. contra Azorium
part. 1. lib. 8. cap. 11. q. 9.

RESOL. XCVIII.

An infanti moribundo, quando confertur Baptismus,
sit adhibendus Patronus?

Et an in dicto casu, si quis materialiter teneat infantem,
ideo Patronus efficiatur?

Et quid dicendum, si infantem teneat ex proposto.
Ut Patrini munus obeat, an sit verus Patronus, &
cognitionem spiritualis contrahat, vel necessarium
sit, ut Baptismus debeat esse solemnis ad contra-
hendam dictam cognitionem spiritualis? Ex
part. 5. tract. 3. Ref. 7.

F 2 §. 1. Respon